

تورک میتولوژیسینده ۹ رقمی

تورک میتولوژیسینده دونیانی یارادان قاراخان، دونیانین تام مرکزینده دوققوز داللی جام آعاجی تیکمیشدی

- آلتایلار گۆره اینسانین ایسکئلئتینده؛ باش، بئل، دیز، توپوق، آیاق بیلە یی، اوموز، دیرسک، آوچ و ال بیلە یی اولماق •
- اوزره دوققوز ائک واردیر

شامانلارین داوولوندا تانری اولگنین قیزی نین دوققوز و بیر آنلاتیشدا دا اوچ رسمی واردیر •

- شامانلارین گئیدیکلری “مانیاک” آدینداکی خیرقه نین ساغ قولوندا دۆرد، سول قولوندا بئش اولماق اوزره توپلام •
- دوققوز چینقیراق بولونماقدادیر

تورک داستانلارینا گۆره دوققوز اوغوزلاردان بۆیوک بیر سوی تۆره میشدیر •

یاکوتلار گۆره گۆک تانریلاری دوققوز دور •

- آت، 9000 قویون کسيلمیش و 900 تورک داستانلارینا گۆره اوغوزون وردیگی شۆلنده دوققوز ایله ایلگیلی اولراق •
- 90 حووضدا قیمیز یاپیلمیشدیر

- آلتای تورکلری نین بیر قیامت تصویرینده دنیزین دییینده دوققوز چاتاللی قارا داش واردیر کی، قیامت زامانیندا بو •
- داش دوققوز یئریندن آیریلماق، دمیردن و قویو ساری رنگ ده آتلارا مینمیش دوققوز ساواشچی اطرافا سالدیراجاقدیر
- ((قاینق تورک میتولوژیسی

- اولن کیشی اوچون یاپیلاجاق اساس تۇرن اوچون چادیر حاضرلانیر بو چادیرین بیر چیخیش یئری، بیر ده گیریش •
- یئری واردیر گیریش یئری بو دونیانی، چیخیش یئری ده اۆته کی دونیانی سمبولیزه ائتمکده دیر شامان، چادیرین اۆنونه
- گلە رک، گیریش یئرینه دوققوز کز ورور و بئله جه ضررلی جینلری اورکوتמוש اولور

- خستە لىك تداويسى اوجون شامان داوولو اوزرىنه سو اييه لرېنى تمثىل ائدن ايكى بالىق تصوير ائدىلير بالىقلارېن اىچ .
- خستە لىكلرېنى اىگى لشدېردىگېنە اينانلېر اكر قام كۆتو روجلاردان داھا گوجلويىسە اونلارې داغ روجلارې نېن خانې نېن ياشادىغې دوققوز دىزىن سونونا قدر سورە بېلېر اكر قام ضعيف سە ، يولون يارىسىندان دۆنر و بالىق خستە نې يېنىدن آلت اندر

- شامان جوببە سې نېن ياخاسىندان ساللانان دوققوز كىچىك كوكلا اولگىن دوققوز قىزىنې، كىچىچىك جوببە لر اونلارېن البېسە لرېنى تمثىل اندر

- آلتاي و سېبېرىيا شامانلىغىندا اينانجا گۆرە شامانلار گۆيە چىخارلار و گۆيون دوققوز قاتىنې دولاشدىقدان سونرا يۆرە اندردي لر شامانېن گۆيە چىخماسىندان اۇنچە بېر تۆرن ياپىلېر و شامان، دوققوز شامان چىراغې نېن توتتوغو آغ بېر كىچە اوزرىنە قوناراق دوققوز دفعە دۆندورولوردو

- تانرې اولگىن دوققوز اوغلو و دوققوز قىزې واردي اوغوللارې نېن و دېگر ائلچىلرې نېن ياردىمىيلا كاميارا .
- گۆسترە رك اينسانلارې يوخارىدان يۆنتىردې بولوتلار، تانرې اولگىن دويغولارېنى يانسىتىردې (kamıara yoi)يوي
- تانرې اولگىن دوققوز قىزې اىلاھى صافلىقلارې و گوزللىكلرې ندىيىلە آغ اولاراق آنىلېردې آق، آلتاي توركجە سىندە .
- جىت دىمكىدې قاملارېن اېلھام پرىلرې اولان آغ قىزلارېن شامان داووللارېنا رىمىلرې ياپىلېر، كىمى زامان دا سىمبوللرې، شامان جوببە سىنە تىكىلېردې سادە جە ايكى دانە سې نېن آدى بېلىنىردې: كىشتى آنا و ائركە سولدون (Kıştey Ana ve Erke Soldon)

- بېر دە يۆر آلتى دونىاسى واردي كى بوراسى نېن خانى ارلىك دي ارلىك خانىن دا قاراقىزلار دىيىلن دوققوز قىزې .
- واردي قاملار، يۆر اوزونو يۆر آلتىنا باغلايان قاپى لاردان گىچىكلرىندە ارلىكىن قاراقىزلارې، آىلنچە و اويونلارلا قاملارې قاندىر اراق ايشلرىندىن ساخلايار، اونلارې اۆزلىرىنە چكردي لر. اصليندە چوخ آىملى دىيىلدى لر. آما جىلوھ لى، .عېشە لى دىشى دي لر

- تورك قاغانلارې نېن دوققوز توغو بولونوردو .

- رادلوففون ساپتادىغې ماناس دىستانىندا ماناسىن گۆمولوشو آنلاتىلېركن، اۆلوسونون دوققوز گون بىكلە تىلدىگى، ايشلە مە .
- لى گىيىملرې نېن دوققوز پارچايا بۆلونوب خالقا اولاشدىرىلدىغې آنلاتىلېر

• عوئمانلي توركلرينده ده گۇرولن، وئريلن آرماغانين دوققوز سايبسي ايله اولچولمه سي گلنگي چوخ اسكيلره داينير .

• ماركو پولو، چنگيزلي خاقانليغيندا بۇيوك خانا وئريلن آرماغانلارين دوققوز قات اولراق سونولماسي گركدىگيني .

سۇيلر

• دده قورقوت كيتابيندا گئچن دوققوز لاما چارقاپ آرماغانلارين ان بۇيوگودور .

• دده قورقوت كيتابيندا، دلي دومرول دوغدوغوندا باباسي دوققوز بوغرا اولدورور .

• دده قورقوت كيتابيندا اوغوز بيگلري نين تويلاريندا اونلارا دوققوز قاراگۇزلو كافير قيزلاري ساغراق (بارداق، قدح) .

سوررلر، باديالار دوققوز يئرده قورولور، اوغوز آلپي اوونوركن دوشمانين دوققوزونو بير يئرینه سايديراجاگيني

سۇيلر، دۇرد تور قادين ايچينده ان كۇتوسو صاباح له بين داها اليني بيخامادان دوققوز بولاماچ يئير

• دوققوز “ كلمه سي نين اسكي توركجه ده كي سۇيله نيشي ”توكوز“ دور اسكي تورك بويلاري نين كيملري نين ” .

آدلاريندا دوققوز سۇزجويو گئچر اۇرنك توكوز اوغوز (دوققوز اوغوز)، توكوز اوقور (دوققوز اوگفور)، توكوز تاتار

((دوققوز تاتار

• سيمگه لريني اسكيك ائتمزلر اونلارا گۇره بو (Ya) و ياي (Yebe) آلتاي شامانلاري، اوموزلاريندا دوققوز اوخ .

دوققوز اوخ ايله يايا، كوداي-دان تارتكان، ياني تانريدان اوزاتيلان شۇيلردير

• آلتاي توركلرينده شامان (قام)، اولگنه (تانربيا) قوربان سونماق اوچون گۇيه چىخار بو يولچولوق اوچ گون سورر .

قورباني گۇيون دوققوزونجو قاتينا چىخارينجا اولگنه سونار

• آلتاي توركلرينه گۇره، يئر آلتى و گۇك دوققوز قاتدير .

• آلتاي شامانيزمينده اولگنين دوققوز قيزي و دوققوز اوغلو واركن، كۇتولويون سيمگه سي اولان ارليك خانين (ارليك

خان بير تور شۇيطاندير) دا عيني بيجيمده دوققوز قيزي ايله دوققوز اوغلو واردير

• آدينى داشيبان باهار بايرامي دوققوز مارت دا قوتلانير (Örüs Sara)بينه آلتاي توركلرينده، اۇروس سارا .

• آلتايليلارين گۇك تانري قورباني ايله داغ قورباني بايراملاري نين تۇرنلري دوققوز گون سورر .

آلتاي توركلرينده ايلك باھار آيىنىنە دە دوققوز معصوم قىز ايله دوققوز معصوم اوغلان قاتىلىر •

آلتاي توركلري نين يارادىلىش داستانيدا تانري، ائورە نى يارادىركن بير دە دوققوز داللى بير آغاچ يارادىر سونرا •
تانري، ھەر دوققوز دالين كۆكۈندىن بىرر كىشى يارادىر و ھەر كىشىدىن بىرر اويماق تورر (توپلام دوققوز كىشى، دوققوز
(اويماق

آدلى (Abra ve Yutpa) ، آلتاي توركلري نين اينانىشىندا يئر آلان و يئر آلتىندا ياشايان آبرا و يوتپا(Anohin)آنوھىن •
ايكى بۆيۈك جانناوارلا ايلگىلى بىلگىلر وئىرىكن بىلە دئىر: “ ياشىل بير قوماشدان ياپىلمىش و ھۆرگۈللە سوسلنمىش
ايله سوسلە نىر گۆزۈ، ((ülberk)) آبرا- نين تصویری، شامانىن گئىسى سىنە آسىلیر آبرانین باشی پوھو توك لري
پارلاق باقىر(میس) دویمە لردن، آياقلاري دا گئىل ليكلە قىرمىزي قوماشلاردان سئچىلمىش يامالاردان ياپىلیر بونلارا
ھۆرولموش دوققوز پوسكول ائكلە نىر “ آلتاي توركلري نين قوتسال ياشام (گۆك) آغاچى دا دوققوز داللى دىر
ئوي نين (İrle Han) گونئی سىبىريادا ياشايان مىنوسىنسک تاتارلاري نين سۆيلە ديگى بير داستاندا، ايرلە خانىن •
اۋنۈندە بير قارا آغاچ واردىر بو آغاچىن كۆكۈندىن دوققوز آغاچ يۈكسە لىر

بىر گونئی سىبىريا ناغىلىندا يئر آلتىنداكي كۆتۈ روحلار، ناغىلىن قهرمانى اولان چوجوغا دوققوز زىنجىر وورور و •
حبس اندرلر

قوزئى آسيا ناغىللاریندا آلتىن يىلە لي، گوموش اوزنگىلى، قویروغو دوققوز ھۆرمە لي، دوققوز قولانلى آتلاردان سۆز •
اندیلىر

داستانيدا گۆك، دوققوز قاتلى دىر؛ يىنە بو داستاندا قاراخانىن (Er Sogotoh) ساكا (ياكوت) توركلري نين ار سوقوتوح •
دوققوز قىزي واردىر آيرىجا گۆك روحلاري دا دوققوز عدد دىر

گۆك توركلر چاغىندا بىر كىشى قاغان اولدوغوندا، بىر قالخان (يا دا بىر كىچە) اوزرىنە قونوب، گۆيە قالدیريلاراق •
. دوققوز كز دۇندورولوردو

گۆك تورک آنىتلاریندا، توكوز ارسىن (دوققوز ارسىن) آدىنداكي بير يىردىن سۆز اندىلىر •

ھولاقونون خانىمى و ان ياخىن دانىشماني اولان خىرىستىيان قادىنىن آدى دوققوز خاتون ایدی •

- تۈرك دستانلاریندا دوققوز آغاج، دوققوز بوي، دوققوز داللي آغاج، دوققوز دئو، دوققوز فلک، دوققوز اوغوز کیمی

تعبیرلر چوخا گنچر

- تۈرکلر ارگنکوندان، بیر ریوایتیه گۈره دوققوز مارتدا، بیر ریوایتیه گۈره ده بیرمی بیر مارتدا (نوروز بایرامی نین

قوتلانیدیگی گون) چیمیشدیلار

کۈچورن :عباس ائلچین